

IDEAT

CONTEMPORARY LIFE

NEW!
BENELUX
EDITION

Design & Architectuur

Vincent Van Duysen,
en Ann Demeulemeester,
volledig exclusief
De elite van het postmodernisme
in de wereld en in België

**BETTER
THAN
YOURS!**

Lifestyle

Beauty: in subversieve modus
Zeven opvallende interieurs,
van Nederland tot Italië

Trips

São Paulo, steeds hoger
De vintage droom in Athene
Een culinair duo in Luxemburg

HET WOON- ÉN LIFESTYLEBLAD

Nr. 3 - September - Oktober 2023 - € 9,90 - www.ideat.be

‘Directheid remt me af ...
Ik **neem** liever **de tijd** om
oplossingen te vinden en
producten te ontwerpen die
lang meegaan, om zo tot **de**
kern te komen.’

Vincent Van Duysen, architect, interieurarchitect en designer

IDEAT had een ontmoeting met Vincent Van Duysen in zijn hoofdkantoor in Antwerpen: 'De tafel waar we rond zitten is meer dan 30 jaar oud. Hij dateert van het begin van mijn carrière. Mijn stijl en mijn signatuur werden eind jaren 80 gesmeed en hebben mij sindsdien nooit meer losgelaten'.

Het hart en het oog van Vincent Van Duysen

Dat hij vandaag een van de meest vooraanstaande architecten en designers ter wereld is, komt misschien omdat hij Belg is. Op het hoogtepunt van zijn carrière heeft Vincent Van Duysen, geboren in Lokeren (°1962), 's werelds grootste bedrijven veroverd, van design over mode en haar luxe, tot woningen van eigenaars die discretie hoog in het vaandel dragen. Nu versmelt hij zijn codes met die van ecodesign voor een nieuwe samenwerking met Bulo gericht op de hele wereld. Een mooie gelegenheid om met hem terug te kijken op zijn verhaal.

Interview door Mikael Zikos

JE BENT NET TERUG UIT MELIDES IN PORTUGAL, WAAR JE EEN HUIS HEBT. HEB JE ANTWERPEN GEMIST?

Mijn hart heeft altijd in Antwerpen gelegen, maar ik heb een deel van het jaar met mijn gedachten in Portugal gezeten. Daar heb ik tien jaar geleden een echt puur en authentiek toevluchtsoord gebouwd en werk ik nu aan vijf projecten. Ik kan me er afzonderen met mijn partner en mijn vader die op bezoek komt, en struinen over de kilometerslange stranden waar vaak niemand is. Ik zie mijn huis in Antwerpen als een heiligdom omdat het zo rustig en rustgevend is. Het heeft bijna hetzelfde effect als Portugal, behalve dat ik in de stad zit met een tuin. De creatieve ziel van Antwerpen en haar mensen motiveren mijn geest, net als die van mijn medewerkers. Ik geniet van de combinatie van deze twee werelden.

KAN JE JE EERSTE STAPPEN ALS ARCHITECT EN DESIGNER NOG HERINNEREN?

Nog voor mijn diploma als architect aan de faculteit Sint-Lucas in Gent was ik al heel creatief in alles wat met kunst te maken had: tekenen, fotografie en zelfs theater, dans ... tot het ontwerpen van kleding. Wanneer ik afstudeerde in 1985, begon het allemaal toen ik naar Milaan verhuisde.

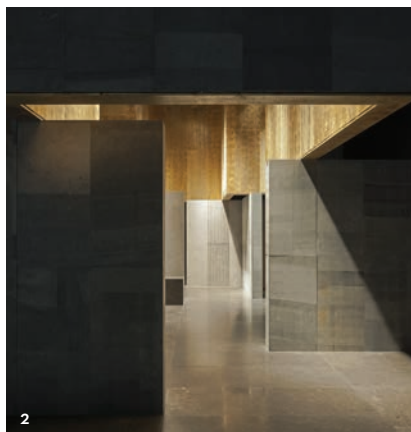
HOE ZAG JE SLAAPKAMER ER VROEGER UIT? RADICAAL, À LA ANDRÉE PUTMAN?

Mijn kamer was eigenlijk vrij kaal toen ik in Gent woonde en studeerde. Ik sliep dicht bij

1/ De radicale aanpak van Vincent Van Duysen maakt deel uit van zijn handelsmerk. Hier is hij te zien in 1995 met de toevoeging van een atrium bij de renovatie van een huis uit de jaren 30 in Lokeren.

2/ Zijn spectaculaire stand van Carrières du Hainaut op de Biennale Interieur (2012).

de vloer. Ik had een simpele tafel van metaal en glas, en een heel eenvoudige sofa. Vanaf dat moment werd ik aangetrokken door de schoonheid van eenvoud en het idee van een levenskunst in een stijl die veel essentiëler was dan wat in de mode was. Putman was een van de eerste namen waar ik dol op was. Ik voelde een sterke band met haar esthetiek en hoe ze haar eigen werelden schiep. Jean-Michel Frank is ook een belangrijke inspiratiebron voor mij. Ik las vaak *The World of Interiors, Décoration Internationale* ...

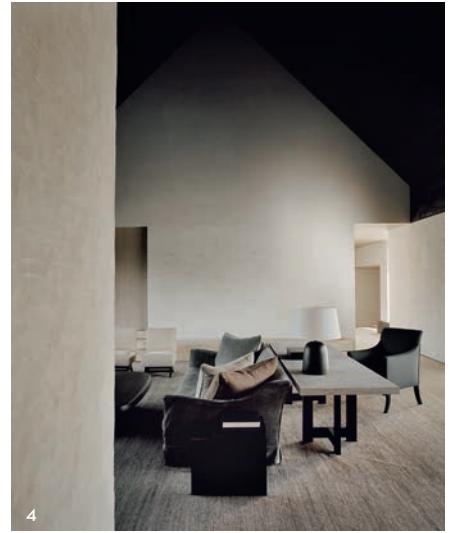
WANNEER HEB JE DE BASIS GELEGD VOOR JE STIJL?

Vanaf het moment dat ik mijn eigen huis kon inrichten, toen ik begin jaren 90 terugkeerde uit Milaan, creëerde ik de Vincent Van Duysen-signatuur. Deze stijl heeft invloed gekregen vanaf het moment dat *ELLE Decoration UK*, onder leiding van Ilse Crawford (nu aan het hoofd van Studioilse), hem publiceerde onder de titel 'Essential home'. Ze was onder de indruk van het rauwe karakter, de onverzadigde kleuren en de bijzonder tastbare texturen waaruit die bestond.

HOE WERD JE CREATIEVE IDENTITEIT ONTHAALD IN DEZE PERIODE?

Mijn esthetiek werd beschouwd als nieuw in de designwereld. John Pawson was al actief in Engeland en won terrein op het gebied van internationale trends. Maar mijn stijl ontwikkelde zich vanuit mijn eigen Vlaamse cultuur, met een zeer *down-to-earth* mentaliteit die

© ALBERTO PIOVANO

1/ en 2/ Een diep respect voor de architecturale geschiedenis en een grote contrastwerking in de combinatie van gewaxt beton en hout komen tot uiting in twee Antwerpse penthouses ontworpen door Vincent Van Duysen Architects in 2003 en 2016. © ALBERTO PIOVANO, MARK SEELEN 3/ tot 5/ Een interpretatie van de archetypische villa met rieten dak uit Knokke (2017), in de vorm van een vernuftig monolithisch volume met een kloostersfeer. © HÉLÈNE BINET, FRANÇOIS HALARD 6/ Een residentie: Schelde 21, in Nieuw Zuid (Antwerpen), met zicht op de Schelde. © KOEN VAN DAMME

soms als individualistisch wordt beschouwd. We zijn niet bang om onze eigen intuïties te volgen en ons daardoor te laten leiden.

IN EEN GESPREK MET RAF SIMONS VOOR INTERVIEW VERTEL JE OVER JE STUDIE GRIEKS EN LATIJN. DENK JE DAT JE NAUWGEZETHEID EN LYRIEK COMBINEERT IN JE CREATIES?

Wat leuk dat je je dat interview met Raf herinnert! We blijven erg close, maar we zien elkaar maar zelden. Het is zeker zo dat deze opleiding met kunstgeschiedenis en de verschillende culturen om me heen me in staat hebben gesteld om mijn stijl onder woorden te brengen. Mijn stijl wordt vaak omschreven als nauwgezet, maar is eigenlijk gevoelig, omdat ik een zeer emotioneel persoon ben. Je kan ze 'romantisch' noemen, maar ik zie ze vooral als 'modern', omdat ik me niet probeer te laten beïnvloeden door het verleden en zijn codes, terwijl ik een zekere poëzie omarm, namelijk die van het heden.

WAT HERINNER JE JE VAN JE EERSTE DAGEN IN MILAAN, TOEN JE WERKTE VOOR DE ITALIAANSE ARCHITECT EN DESIGNER ALDO CIBIC EN IN DE STUDIO VAN ETTORE SOTTASS?

Ik was nog geen 23 en ik werd ondergedompeld in een cultuur waarmee ik me plotseling vertrouwd voelde (ik heb op de een of andere manier mediterrane roots geërfd van mijn overleden moeder en haar familie). Ik voelde me deel uitmaken van de cultuur van design, architectuur en mode die daar in de jaren 80 explodeerde. Ik ben een 'kind van het postmodernisme'.

WAT BETEKENEN DIE FLAMBOYANTE JAREN VANDAAG VOOR JOU? WAT HEB JE ERVAN ONTHOUDEN? JE ESTHETIEK LIJKT ER ZOVER VAN AF TE STAAN ...

Het hele doel van het postmodernisme, naast de beroemde juxtaposities en botsende kleuren en vormen, was om alledaagse voorwerpen volledig te herdenken. Wat ik me ervan herinner is de uitzonderlijke kruisingen tussen design en mode. Mijn ontdekking van het postmodernisme bij Ettore Sottsass en Alessandro Mendini, een van de breinen achter de groep Studio Alchimia, gaf me de kans om samen te werken met de multidisciplinaire

designer Cinzia Ruggeri. Zij was op zoek naar een jonge architect om haar te helpen bij het ontwerp van haar lijn met objecten. Pas later werkte ik een jaar als rechterhand van Aldo Cibic (een partner van Sottsass), van 1986 tot 1987, voor het ontwerp van zijn eerste zelfgeproduceerde collectie 'Standard' (1991).

HOE VERTAALDE JE DEZE KENNIS TERUG IN BELGIË?

Het was na de projecten met interieurarchitect Jean De Meulder dat ik erin slaagde om

over het bepalen van interactiepunten tussen de ruimte, de mensen en hun bezittingen. Ik wilde er zeker van zijn dat ik het vak volledig onder de knie had voordat ik begon. Pas toen ik mijn eerste huis had voltooid in 1993, beschouwde ik mezelf als architect.

WAT WAS HET EERSTE GROTE PROJECT VAN JE STUDIO?

Als student had ik al meegewerkt aan kleine projecten, zoals enkele winkels in Antwerpen. Maar het was een huis in Mol, ten

Het eerste huis van Vincent Van Duysen in Antwerpen, gebouwd tussen 1988 en 1993 bij zijn terugkeer uit Milaan in een voormalig pakhuis. Binnen, de zoektocht naar harmonie door geluidsreductie. © GIORGIO POSSENTI

‘Mijn stijl ontwikkelde zich vanuit het contact met andere culturen en vanuit mijn eigen Vlaamse, down-to-earth cultuur.’

mijn signatuur als interieurarchitect te verfijnen en er architectuur aan toe te voegen. Jean wist hoe hij interieurs boordevol emotie kon ontwerpen, soms met hier en daar wat excentrieke elementen.

HOE ZIE JE DE BEOEFENING VAN ARCHITECTUUR?

Elke architect die deze naam waardig is, moet weten hoe de eindgebruikers van zijn architectuur deze dagelijks zullen ervaren en mag hen daarmee niet beperken. Voor mij gaat architectuur niet alleen over het creëren en structureren van een ruimte, maar eerder

oosten van Antwerpen, waarvan de plannen te zien waren in de tentoonstelling 'Mein erstes Haus' (1994) in deSingel in Antwerpen, dat de basis legde voor enkele van mijn architecturale codes: patio's en binnentuinen, zuilengalerijen, hoekige daken ... Later werden die verwerkt in andere projecten; alles viel op zijn plaats.

HOE WERD DIT ONTHAALD IN DE JAREN 90, DIE HET EINDE VAN HET POSTMODERNISME INLUIDDEN?

In die tijd waren mijn interieurs al heel sober en haast ruw. Ik wilde nooit ingedeeld worden

in een trend, zoals het minimalisme, omdat het duidelijk is dat wat ik nu doe nog steeds dezelfde smaak heeft als vroeger, aangezien ik me altijd heb laten leiden door mijn innerlijke ik. Ik besepte al heel vroeg dat dit niet altijd iedereen zou bevallen. Omdat ik uit Vlaanderen kom en mijn vader in de tapijtindustrie heeft gewerkt, ben ik altijd heel nieuwsgierig geweest naar wat er in de meubelindustrie gebeurde, maar ook in de textielsector. De grondstoffen trokken me evenzeer aan als de afgewerkte producten. Het postmodernisme was erg gemaniëerd, maar achter het ogenschijnlijk atypische uiterlijk van de postmoderne creaties ging een grote nauwgezetheid schuil. Er waren oneindige berekeningen

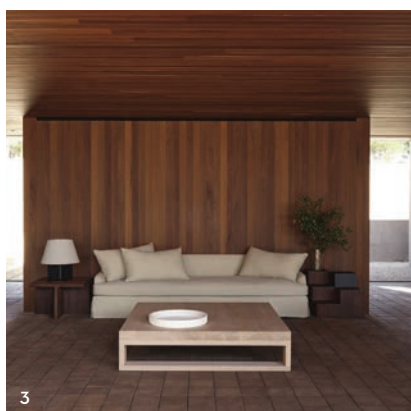

nodig om deze gekke meubels en interieurs te creëren. Tegelijkertijd hadden designers uit die tijd, zoals Sottsass, een grote bewondering voor tribale kunst en wonen inheemse culturen aan populariteit, waardoor de meer ruimdenkende mensen niet bang waren om hun interieurs volgens hun eigen fantasie in te richten. Dat sprak mij ook aan.

DE JAREN 90 WORDEN VAAK GEASSOCIEERD MET MINIMALISME, MAAR DE MEESTE INTERIEURS STONDEN VER AF VAN DEZE ESTHETIEK ...

Ja, omdat mensen geleidelijk uitgekeken raakten op de kleurenexplosie van de jaren 80 en het een tijdje duurde vooraleer de

tellers weer op nul stonden. Mijn allereerste huis in Antwerpen zou je nog steeds kunnen zien als een voorbeeld van wat ik nu doe. Dat besepte ik toen mijn eerste monografie verscheen (*Vincent Van Duysen Works, 1989-2009*). Deze zoektocht naar een serene leefomgeving, die onder meer beïnvloed is door de Amerikaanse minimal art (Carl André, Donald Judd, Agnès Martin...) heeft me altijd aangesproken, omdat ik mezelf nooit als een 'minimalist' heb beschouwd tot het woord alomtegenwoordig was. Hoe ouder je wordt, hoe meer referenties je hebt en hoe diepgaander je werk wordt. Voor mij blijven de vormen en bedoelingen hetzelfde.

1/ Het Molteni&C Pavilion, een verbinding tussen indoor en outdoor, werd in 2022 ontworpen door Vincent Van Duysen, artistiek directeur van het label. © MAX ZAMBELLI 2/ Een VVD-woning? Nee, de fantastische Molteni&C-stand die een jaar later werd gebouwd op de meubelbeurs van Milaan. 3/ Een deel van de uitgebreide collectie (2022-23) 'Zara Home+ by Vincent Van Duysen' (meubels en accessoires).

WAARNEMEN IS DE BELANGRIJKSTE TOOL VAN EEN DESIGNER. HOE KOESTER JE DEZE TIJD?

Door me te verbinden met de natuur en haar elementen. Dat doe ik in mijn woning in Portugal, waar beton en Braziliaans hout de boventoon voeren, want hier in Antwerpen verzamel ik veel dingen: boeken, kunst, meubels ... De tijdgeest aanvoelen helpt me om de dingen duidelijker te zien en mijn klanten goed verder te helpen, die elk hun eigen persoonlijkheden en verwachtingen hebben en uit verschillende culturen komen. Uiteindelijk is elk project een 'variatie op hetzelfde thema', maar altijd op maat gemaakt.

STILTE IS OOK EEN GOED HULPMIDDEL ...

Ja, het is de sleutel. Ik luisterde vroeger veel naar muziek en ik reisde veel. De laatste tijd gaat stilte me beter af en geef ik de voorkeur aan transcendente meditatie. Het is een ultiem hulpmiddel waarmee ik me kan heroriënteren. Directheid remt me af ... Ik neem liever de tijd om oplossingen te vinden en producten te ontwerpen die lang meegaan, om zo tot de kern te komen.

IDEAT PUBLICEEFDE HET VERBAZINGWEKKENDE EERSTE HUIS VAN LUIS BARRAGÁN IN HET VORIGE NUMMER. EEN ARCHITECTUUR MET EEN STERKE PERSOONLIJKHEID ...

Ik voel me erg verbonden met de wereld van Barragán, vooral door zijn gebruik van kleur om woonruimtes een stemming te geven.

Hiervoor werkte hij samen met een bevriende schilder. Het is dit concept van voelbare, tastbare architectuur dat mij motiveert. Daarom selecteer ik mijn projecten zorgvuldig. Ik wil ontwerpen voor mensen die de echte waarde van dingen appreciëren. Ik moet een bepaalde synergie hebben met mijn klanten. Door naar hen te luisteren slaag ik erin oplossingen te vinden die passen bij hun levensstijl, of dat nu in Parijs is of in Los Angeles. Vaak zijn mijn beste projecten degene waarbij ik weet dat ik uit mijn comfortzone stap. Ik ben geen architect die zijn ideeën oplegt, ik ben een teamarchitect die luistert en zich laat inspireren. Ik zie mezelf meer als een kameleon, maar ik blijf mezelf daarbij altijd trouw.

ALS WE HET HEBBEN OVER RISICO'S DIE LEIDEN TOT SUCCES, DAN IS JOUW SAMENWERKING MET ZARA HOME DAAR EEN GOED VOORBEELD VAN ...

Ik ben trots op deze samenwerking. Ik heb eerst de familie Ortega ontmoet, de oprichters van Zara, die mij kwam opzoeken. Ze zijn grote fans van de 'Antwerpse stijl', die ook buiten ons land als zodanig erkend wordt, met onder meer Axel Vervoordt. Na dat bezoek werd ik gecontacteerd door het merk, dat me al gevraagd had om fotoshoots te doen van mijn werk, wat ik altijd geweigerd had. Ik was verrast toen hun team onder leiding van Fabien Baron (*Zara's image director, red*) me vroeg om een meubelcollectie te ontwerpen. Ik was op dat moment 60 jaar oud. Voor mij was dat een moment van zelfreflectie en ongelooflijke stof tot nadenken:

'Wat zijn de sleutels tot mijn DNA en hoe kan ik die vertalen naar een meer toegankelijke markt?'. De collectie was een kans om te bewijzen dat mijn design fundamenteel toegankelijk is, dat de vormen en toepassingen door zoveel mogelijk mensen gewaardeerd kunnen worden.

MOLTENI&C IS NOG STEEDS JE GROOTSTE MEUBELKLANT.

Het is een eer voor me om voor dit Huis te werken als artistiek directeur, want ik ben geen Italiaan! (*Licht*) In Italië ben ik begonnen met Cappellini, B&B Italia, en toen werd ik gecontacteerd door Molteni&C. Carlo Molteni en zijn team hadden mijn woonprojecten al bewonderd en toen werden ze verliefd op mijn huis. Mijn eerste opdracht was om hun opbergssystemen te heruitvinden met *Gliss Master*. Daarna ontwierp ik de sofa *Paul*, nu een van hun bestsellers, en creëerde ik een showroomconcept in hun hoofdkantoor in Giussano (30 km van Milaan, *red*): niets meer en niets minder dan een klein huis. Het werd zo goed onthaald in de media dat ik het concept heb vertaald voor hun stand op de meubelbeurs in Milaan. Sinds de dood van hun voormalige artistiek directeur, ontwerper Luca Meda (1936-1998), werden de archieven van het merk opnieuw opgevest, van meubelontwerpen tot installaties en foto's. De tijd was rijp voor de Molteni Group (Molteni&C en de Dada-keukens) om zijn horizon te verbreden. Dit leidde tot de eerste outdoorcollectie die ik voor Molteni&C ontwierp (zie *IDEAT Benelux nr. 2*).

WAT WAS DE UITDAGING BIJ HET MAKEN VAN BULO'S NIEUWE BISTRO CHAIR? IS HET MAKKELIJKER OM THUIS IN BELGIË TE WERKEN, OOK AL HEEFT IEDEREEN PRECIEZE VERWACHTINGEN VAN EEN ONTWERP VAN VINCENT VAN DUYSEN?

Elke Belg kent Bulo ook om zijn expertise en vertegenwoordiging in kantoormeubilair. Ik begon bij hen met de *Desk & Chair* (2004), een kubusvormig bureau gemaakt van gelamineerde multiplexpanelen, gevolgd door de *VVD Chair*, mijn herinterpretatie van grote klassiekers zoals de stoelen van Charles en Ray Eames en Arne Jacobsen. Het idee was om deze geweldige samenwerking met Carlo en Louis Busschop - vertegenwoordigers van de derde generatie die Bulo oprichtte rond Walter Busschop - voort te zetten met gerecycled plastic. Het wordt gemaakt van industrieel afval dat wordt verzameld, vermalen tot korrels en gesmolten en waaraan pigmenten worden toegevoegd. Op die manier kwamen we op het idee van de *VVD Bistro Chair*, met verschillende combinaties van afwerkingen en kleuren. Het is een modulaair, speels product dat overal gebruikt kan worden. Ik voel me fundamenteel verbonden met de familie Busschop en hun waarden. Mijn wens is dan ook om hen internationale zichtbaarheid te geven met deze stoel.

1/ en 2/ Carlo Busschop, mededirecteur van het Belgische label Bulo, werkt samen met Vincent Van Duysen aan de afwerking van de *VVD Bistro Chair*, verkrijgbaar in gerecycled polypropyleen en textiel, met houten of metalen poten. Het 60 jaar oude merk heeft al samengewerkt met enkele Belgische topnamen, waaronder Ann Demeulemeester.

Welverdiende rust in het gezelschap van een van Vincent Van Duysens geliefde teckels in Antwerpen, met de ergonomische draaifauteuil *VVD Slim Chair* ontworpen voor Bulo, waarmee de architect en designer sinds 2006 samenwerkt. Het werk aan de muur is van de Duitse kunstenaar Katja Strunz.